

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ISTATYMO „DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ SPRENDIMŲ
BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE TARPUSAVIO PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO“ NR. XII-1322
1, 2, 53 IR 87 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO
86³, 86⁴, 86⁵, 86⁶, 86⁷, 86⁸, 86⁹, 86¹⁰ IR 89 STRAIPSNIAIS BEI XVIII¹ IR XVIII² SKYRIAIS
ĮSTATYMAS

2026 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 1 straipsnio 2 dalį 18 punktu:

„18) paskirtųjų įmonių ir teisinių atstovų skyrimo elektroniniams įrodymams baudžiamajame procese (toliau – el. įrodymai) rinkti Lietuvos Respublikoje tvarka ir sąlygos;“.

2. Papildyti 1 straipsnio 2 dalį 19 punktu:

„19) Europos įrodymų pateikimo orderių ir Europos įrodymų saugojimo orderių dėl el. įrodymų baudžiamajame procese ir laisvės atėmimo bausmių vykdymo pasibaigus baudžiamajam procesui išdavimo ir vykdymo užtikrinimo pagal Reglamentą (ES) 2023/1543 tvarka ir sąlygos.“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 7 dalimi:

„7. Paskirtoji įmonė – juridinio asmens statusą turinti įmonė, Europos Sąjungos valstybėje narėje, dalyvaujančioje taikant šio įstatymo 86¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą teisinę priemonę, įsisteigusio paslaugų teikėjo raštu paskirta veikti šio įstatymo 86¹ straipsnio 1 dalyje ir 86² straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais.“

2. Papildyti 2 straipsnį nauja 8 dalimi:

„8. Paslaugų teikėjas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris teikia vieną ar kelias iš šių paslaugų (išskyrus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 1 straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytas finansines paslaugas):

1) elektroninių ryšių paslaugas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 3 straipsnio 17 dalyje;

2) interneto domenų vardų ir interneto protokolo (IP) numeravimo paslaugas, pavyzdžiui, IP adresų suteikimo, domenų vardų registro, domenų vardų registruotojo ir su domenų vardais susijusias privatumo ir tarpininkavimo paslaugas;

3) kitas informacinės visuomenės paslaugas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 3 straipsnio 27 dalyje, kurias teikiant sudaromos sąlygos jų naudotojams bendrauti tarpusavyje ir (arba) suteikiama galimybė saugoti ar kitaip tvarkyti duomenis naudotojų, kuriems teikiama paslauga, vardu su sąlyga, kad duomenų saugojimas yra pagrindinė naudotojui teikiamos paslaugos sudėtinė dalis.“

3. Papildyti 2 straipsnį nauja 9 dalimi:

„9. Paslaugų teikimas Europos Sąjungoje – sąlygų sudarymas Europos Sąjungos valstybės narės fiziniams arba juridiniams asmenims naudotis šio straipsnio 8 dalyje išvardytomis paslaugomis ir esminio ryšio su Europos Sąjungos valstybe nare, grindžiamo konkrečiais faktiniais kriterijais, buvimas. Laikoma, kad toks esminis ryšys yra, jei paslaugų teikėjas turi įmonę toje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba, jeigu jos neturi, esama didelio naudotojų skaičiaus vienoje ar daugiau Europos Sąjungos valstybių narių, arba vykdoma tikslinga veikla vienos ar kelių valstybių narių atžvilgiu.“

4. Papildyti 2 straipsnį nauja 10 dalimi:

„10. Paslaugų teikimas Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje – sąlygų sudarymas Europos Sąjungos valstybės narės fiziniams arba juridiniams asmenims naudotis šio straipsnio 8 dalyje išvardytomis paslaugomis ir esminio ryšio su Europos Sąjungos valstybe nare, grindžiamo konkrečiais faktiniais kriterijais, buvimas. Laikoma, kad toks esminis ryšys yra, jei paslaugų teikėjas turi įmonę toje valstybėje narėje arba, jeigu jos neturi, esama didelio naudotojų skaičiaus toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, arba vykdoma tikslinga veikla tos valstybės narės atžvilgiu.“

5. Buvusias 2 straipsnio 7–18 dalis laikyti atitinkamai 11–22 dalimis.

6. Papildyti 2 straipsnį nauja 21 dalimi:

„21. Teisinis atstovas – fizinis arba juridinis asmuo, trečiojoje valstybėje arba Europos Sąjungos valstybėje narėje, nedalyvaujančioje taikant šio įstatymo 86¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą teisinę priemonę, įsisteigusio paslaugų teikėjo raštu paskirtas veikti šio įstatymo 86¹ straipsnio 1 dalyje ir 86² straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais.“

7. Buvusias 2 straipsnio 21 ir 22 dalis laikyti atitinkamai 22 ir 23 dalimis.

8. Papildyti 2 straipsnį 24 dalimi:

„24. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Reglamente (ES) 2023/1543.“

3 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 53 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Išlaidos, susijusios su Europos tyrimo orderio vykdymu Lietuvos Respublikoje, apmokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, išskyrus išlaidas, kurios atsirado kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje, taip pat asmens laikino perdavimo iš Lietuvos Respublikos arba į Lietuvos Respubliką išlaidas, kitos Europos Sąjungos valstybės narės pareigūnų dalyvavimo Lietuvos Respublikos teritorijoje atliekant proceso veiksmus išlaidas bei duomenų, surinktų iš elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos, transkripcijos, dekodavimo ar iššifravimo išlaidas, kurias padengia kita Europos Sąjungos valstybė narė. Tuo atveju, kai Europos tyrimo orderio vykdymo išlaidos būtų itin didelės, Europos tyrimo orderį pripažinusi institucija gali konsultuotis su kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija dėl šių išlaidų ar jų dalies padengimo. ~~Kai kita~~ **Tik kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentinga institucija po konsultacijų nusprendžia, kad nepadengs išlaidų ir neatšauks Europos tyrimo orderio, Europos tyrimo orderį pripažinusi institucija gali nuspręsti visiškai ar iš dalies atsisakyti vykdyti **panaikinti** Europos tyrimo orderį arba **palikti** Europos tyrimo orderį galioti ir padengti itin didelę laikomą išlaidų dalį.“**

4 straipsnis. Įstatymo papildymas XVIII¹ skyriumi

Papildyti Įstatymą XVIII¹ skyriumi:

„XVIII¹ SKYRIUS

PASKIRTŲJŲ ĮMONIŲ IR TEISINIŲ ATSTOVŲ SKYRIMAS ELEKTRONINIAMS ĮRODYMAMS BAUDŽIAMAJAME PROCESSE RINKTI

86¹ straipsnis. Šio skyriaus nuostatų taikymas

1. Šiame skyriuje nustatomos Europos Sąjungoje paslaugas teikiančių paslaugų teikėjų paskirtųjų įmonių ir teisinių atstovų skyrimo el. įrodymams rinkti pagal sprendimus ir orderius, patenkančius į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą taikymo sritį, sąlygos ir tvarka. Šio skyriaus nuostatos netaikomos paslaugų teikėjams, kurie yra įsisteigę tik vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ir teikia paslaugas tik tos valstybės narės teritorijoje.

2. Šio skyriaus nuostatos taikomos siekiant rinkti el. įrodymus:

1) Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingų institucijų sprendimams ir orderiams – pagal Reglamentą (ES) 2023/1543, 2000 m. gegužės 29 d. Konvenciją dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose, kurią pagal Europos Sąjungos sutarties 34 straipsnį patvirtino Taryba, ir pagal šio įstatymo X ir XI skyrių nuostatas (Europos tyrimo orderiams);

2) sprendimams ir orderiams, kurie Lietuvos Respublikos kompetentingų institucijų adresuojami fiziniams ar juridiniams asmenims, veikiančioms Lietuvos Respublikos teritorijoje kaip paslaugų teikėjo paskirtoji įmonė ar teisinis atstovas.

3. Sprendimai ir orderiai, patenkantys į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą taikymo sritį, adresuojami paslaugų teikėjo paskirtajai įmonei ar teisiniui atstovui ir perduodami teisės aktų, kurių pagrindu jie buvo išduoti, nustatyta tvarka.

4. Šio skyriaus nuostatos nedaro poveikio Europos Sąjungos ir nacionaliniuose teisės aktuose nustatytiems Lietuvos Respublikos institucijų įgaliojimams, kai tiesiogiai kreipiamasi į Lietuvos Respublikos teritorijoje įsisteigusius paslaugų teikėjus, siekiant rinkti el. įrodymus.

86² straipsnis. Paskirtųjų įmonių ir teisinių atstovų skyrimas

1. Paslaugų teikėjai, teikiantys paslaugas Europos Sąjungoje, sprendimų ir orderių, patenkančių į šio įstatymo 86¹ straipsnio 2 dalyje nustatytą taikymo sritį, gavimo, vykdymo ir vykdymo užtikrinimo tikslais paskiria bent vieną paskirtąją įmonę ar teisinį atstovą:

1) Išimtinai Lietuvos Respublikoje įsisteigę paslaugų teikėjai, turintys juridinio asmens statusą ir teikiantys paslaugas Lietuvos Respublikoje ir (arba) kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, Lietuvos Respublikoje paskiria bent vieną paskirtąją įmonę.

2) Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, dalyvaujančioje taikant šio įstatymo 86¹ straipsnio 2 dalyje nurodytas teises priemones, įsisteigę paslaugų teikėjai, turintys juridinio asmens statusą ir teikiantys paslaugas Lietuvos Respublikoje ir (arba) kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, paskiria vieną ar kelias paskirtąsias įmones valstybėje, kurioje paslaugų teikėjas yra įsisteigęs ir teikia paslaugas; jei tokios valstybės nėra – valstybėje, kurioje paslaugų teikėjas yra įsisteigęs.

3) Lietuvos Respublikos teritorijoje paslaugas teikiantys paslaugų teikėjai, turintys juridinio asmens statusą, įsisteigę trečiosiose valstybėse ir (arba) Europos Sąjungos valstybėse narėse, nedalyvaujančiose taikant šio įstatymo 86¹ straipsnio 2 dalyje nurodytas teises priemones, paskiria vieną ar kelis teisinius atstovus Lietuvos Respublikoje ir (arba) kitoje valstybėje narėje, kurioje jie teikia paslaugas ir kuri taiko šio įstatymo 86¹ straipsnio 2 dalyje nurodytas teises priemones.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti paslaugų teikėjai, kurie iki 2026 m. vasario 18 d. jau teikė paslaugas Europos Sąjungoje, ne vėliau kaip iki 2026 m. rugpjūčio 18 d. šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatyta tvarka paskiria bent vieną paskirtąją įmonę ar teisinį atstovą. Paslaugų teikėjai, kurie pradėjo teikti paslaugas Europos Sąjungoje nuo 2026 m. vasario 19 d., šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatyta tvarka privalo paskirti bent vieną paskirtąją įmonę ar teisinį atstovą per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai jie pradėjo teikti paslaugas Europos Sąjungoje.

3. Lietuvos Respublikoje įsisteigę ar joje paslaugas teikiantys paslaugų teikėjai suteikia savo paskirtosioms įmonėms ir teisiniams atstovams reikiamus įgaliojimus ir išteklius, kurie būtini iš Europos Sąjungos valstybės narės gautiems į šio įstatymo 86¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą taikymo sritį patenkančioms sprendimams ir orderiams vykdyti.

4. Lietuvos Respublikoje įsisteigę ar paslaugas teikiantys paslaugų teikėjai ir paskirtosios įmonės ar teisiniai atstovai šio įstatymo 86¹ straipsnio 1 dalyje ir 86² straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais privalo bendradarbiauti su kompetentingomis institucijomis.“

5 straipsnis. XVIII¹ skyriaus papildymas 86³ straipsniu

Papildyti XVIII¹ skyrių 86³ straipsniu:

„86³ straipsnis. Pranešimai ir kalbos, kuriomis kreipiamasi į paskirtąją įmonę ar teisinį atstovą

1. Paslaugų teikėjai apie Lietuvos Respublikoje paskirtas paskirtąsias įmones ir teisinius atstovus, nurodydami jų kontaktinius duomenis, raštu praneša šio įstatymo 86⁴ straipsnio 1 dalyje nurodytai centrinei institucijai (toliau šiame skyriuje – Centrinė institucija). Paslaugų teikėjai, kurie įsisteigę ar siūlo paslaugas Lietuvos Respublikoje, apie kitoje Europos Sąjungos valstybės narėje paskirtas paskirtąsias įmones ar teisinius atstovus informuoja tos Europos Sąjungos valstybės narės paskirtą centrinę instituciją (toliau šiame skyriuje – ES valstybės centrinė institucija).

2. Pranešime nurodoma bent viena iš oficialiųjų Europos Sąjungos kalbų, kuria galima kreiptis į paskirtąją įmonę ar teisinį atstovą. Jei paskirtoji įmonė ar teisinis atstovas yra paskirti Lietuvos Respublikoje, tarp šių kalbų privalo būti nurodyta ir lietuvių kalba.

3. Jei paslaugų teikėjas nustatyta tvarka paskiria kelias paskirtąsias įmones arba kelis teisinius atstovus, pranešime nurodoma tiksliai su tų paskirtųjų įmonių arba teisinių atstovų paskyrimu susijusi veiklos teritorija ir kalbos, kuriomis galima kreiptis į kiekvieną paskirtąją įmonę arba teisinį atstovą.

4. Pranešimai turi būti pateikiami nedelsiant, ne vėliau kaip iki atitinkamo šio įstatymo 86² straipsnio 2 dalyje nurodyto termino pabaigos. Pasikeitus pranešime nurodytai informacijai, nedelsiant, ne vėliau kaip per penkias darbo dienas, pranešama Centrinei institucijai ar atitinkamai ES valstybės centrinei institucijai.

5. Lietuvos Respublikoje paskirtų paskirtųjų įmonių ir teisinių atstovų kontaktiniai duomenys bei informacija apie kalbas, kuriomis galima kreiptis, ir veiklos teritoriją skelbiama Centrinės institucijos ir Europos teismo tinklo baudžiamosiose bylose interneto svetainėse.“

6 straipsnis. XVIII¹ skyriaus papildymas 86⁴ straipsniu

Papildyti XVIII¹ skyrių 86⁴ straipsniu:

„86⁴ straipsnis. Centrinė institucija

1. Centrinės institucijos funkcijas Lietuvos Respublikoje vykdo Vyriausybės paskirta institucija.

2. Centrinė institucija:

- 1) koordinuoja šio skyriaus nuostatų įgyvendinimą;
- 2) skelbia informaciją apie paslaugų teikėjų pareigą paskirti paskirtąją įmonę ar teisinį atstovą, šio įstatymo 86³ straipsnyje nurodyto pranešimo pateikimo būdus;
- 3) užtikrina, kad paslaugų teikėjų pateikta informacija būtų paskelbta šio įstatymo 86³ straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, reguliariai peržiūrima ir prireikus atnaujinama;
- 4) bendradarbiauja ir keičiasi informacija su kitų ES valstybių centrinėmis institucijomis ir, kai reikia, su Europos Komisija, siekdama užtikrinti nuoseklų ir proporcingą šio skyriaus nuostatų taikymą;
- 5) kasmet informuoja Europos Komisiją apie šiame skyriuje nustatytų pareigų nevykdančius paslaugų teikėjus, taikytus jų pareigų vykdymo užtikrinimo veiksmus ir atsakomybę;
- 6) šiame skyriuje nustatyta tvarka reagoja į gautą informaciją ir pagrįstus įtarimus dėl galimo šio skyriaus nuostatų pažeidimo, skiria ekonomines sankcijas paslaugų teikėjams ir (ar) atlieka kitus jų pareigų vykdymo užtikrinimo veiksmus;
- 7) vykdo kitas šiame skyriuje jai nustatytas funkcijas.

3. Centrinė institucija, vykdydama jai pavestas funkcijas, turi teisę:

- 1) neatlygintinai gauti iš paslaugų teikėjų, paskirtųjų įmonių ir teisinių atstovų šio skyriaus nuostatomis įgyvendinti reikalingą informaciją, paaiškinimus ir dokumentus;
- 2) neatlygintinai gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų šio skyriaus nuostatomis įgyvendinti reikalingą informaciją, duomenis ir dokumentus.“

7 straipsnis. XVIII¹ skyriaus papildymas 86⁵ straipsniu

Papildyti XVIII¹ skyrių 86⁵ straipsniu:

„86⁵ straipsnis. Solidari paslaugų teikėjų, paskirtųjų įmonių ir teisinių atstovų atsakomybė

1. Paslaugų teikėjas ir jo paskirtoji įmonė ar teisinis atstovas solidariai atsako už pareigų, nurodytų sprendimuose ir orderiuose, patenkančiuose į šio įstatymo 86¹ straipsnio 2 dalyje nurodytą taikymo sritį, nevykdymą ar netinkamą vykdymą, išskyrus veiksmus ar neveikimą, kurie pagal Lietuvos Respublikos įstatymus laikomi nusikalstama veika, už kurią numatyta baudžiamoji atsakomybė.

2. Solidari atsakomybė kyla nepriklausomai nuo paslaugų teikėjo ir paskirtosios įmonės ar teisinio atstovo veiklos vidaus procedūrų ar organizacinių trūkumų.“

8 straipsnis. XVIII¹ skyriaus papildymas 86⁶ straipsniu

Papildyti XVIII¹ skyrių 86⁶ straipsniu:

„86⁶ straipsnis. Paslaugų teikėjo atsakomybė už šio skyriaus nuostatų pažeidimus

Šio skyriaus nuostatų pažeidimais, už kuriuos paslaugų teikėjams gali būti skiriamos šio įstatymo 86⁷ straipsnyje numatytos ekonominės sankcijos, (toliau šiame skyriuje – paslaugų teikėjo pareigų pažeidimas) laikomi tyčiniai ar neatsargūs veiksmai ar neveikimas, kai paslaugų teikėjas:

1) pažeisdamas šio įstatymo 86² straipsnio 1 dalies reikalavimus nepaskiria paskirtosios įmonės ar teisinio atstovo arba paskiria paskirtąją įmonę ar teisinį atstovą, nesilaikydamas šio įstatymo 86² straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, arba be pateisinamų priežasčių nesilaiko šio įstatymo 86² straipsnio 2 dalyje nustatytų terminų;

2) pažeisdamas šio įstatymo 86² straipsnio 3 dalies reikalavimus nesuteikia savo paskirtajai įmonei ar teisiniui atstovui pakankamų įgaliojimų ir išteklių nustatytoms funkcijoms tinkamai vykdyti;

3) pažeisdamas šio įstatymo 86³ straipsnio 1 dalies reikalavimus nepraneša Centrinei institucijai ar ES valstybės centrinei institucijai apie paskirtąsias įmones ar teisinius atstovus arba pateikia neteisingą, netikslią ar neišsamią informaciją, arba jos laiku neatnauja;

4) nevykdo kitų šiame skyriuje nustatytų pareigų.“

9 straipsnis. XVIII¹ skyriaus papildymas 86⁷ straipsniu

Papildyti XVIII¹ skyrių 86⁷ straipsniu:

„86⁷ straipsnis. Paslaugų teikėjo pareigų vykdymo užtikrinimas

1. Esant pagrįstam įtarimui ar gavusi informacijos apie galimą paslaugų teikėjo pareigų pažeidimą, Centrinė institucija apie tai raštu informuoja paslaugų teikėją nustatydamą ne trumpesnę kaip penkių darbo dienų terminą paaiškinimams pateikti.

2. Paslaugų teikėjas, gavęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą, privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip iki pranešime nustatyto termino pabaigos, pateikti Centrinei institucijai išsamų paaiškinimą ir jį pagrindžiančius dokumentus.

3. Centrinė institucija, nustačiusi paslaugų teikėjo pareigų pažeidimą, išsiunčia reikalavimą nedelsiant nutraukti pažeidimą ir (ar) per Centrinės institucijos nustatytą ne trumpesnę kaip dešimties darbo dienų terminą pašalinti jo padarinius. Nustatytas terminas gali būti pratęsimas dešimt darbo dienų, pateikus motyvuotą prašymą Centrinei institucijai.

4. Jei paslaugų teikėjas nevykdo Centrinės institucijos reikalavimų arba pažeidimas padaromas pakartotinai, Centrinė institucija šio įstatymo 86⁸ straipsnyje nustatyta tvarka skiria ekonominę sankciją.“

10 straipsnis. XVIII¹ skyriaus papildymas 86⁸ straipsniu

Papildyti XVIII¹ skyrių 86⁸ straipsniu:

„86⁸ straipsnis. Ekonominių sankcijų skyrimas ir jų dydis

1. Už paslaugų teikėjo pareigų pažeidimus gali būti skiriamos šios ekonominės sankcijos:

1) Iki 2 procentų paslaugų teikėjo bendros pasaulinės metinės apyvartos praėjusiais finansiniais metais dydžio bauda, o jeigu tokios apyvartos nustatyti objektyviai neįmanoma arba tai būtų neproporcingai sudėtinga, – iki 100 000 eurų bauda.

2) Jeigu šios dalies 1 punkte nurodyta apyvarta yra mažesnė negu 100 000 eurų, skiriama iki 2 000 eurų bauda.

3) Jeigu pažeidimas yra trunkamasis arba tęstinis ir per Centrinės institucijos nustatytą terminą nenutraukiamas, skiriama iki 1 500 eurų bauda už kiekvieną pažeidimo vykdymo (tęsimo) dieną.

2. Priimant sprendimą dėl šio straipsnio 1 dalyje nustatytos ekonominės sankcijos skyrimo ir jos dydžio, vadovaujamosi veiksmingumo, proporcingumo bei atgrasymo principais ir atsižvelgiama į:

1) paslaugų teikėjo dydį ir finansinį pajėgumą;

2) paslaugų teikėjo pareigų pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę;

- 3) paslaugų teikėjo pareigų pažeidimo padarinius;
- 4) kaltės formą;
- 5) tai, ar anksčiau buvo nustatyta panašių paslaugų teikėjo pareigų pažeidimų;
- 6) bendradarbiavimo su Centrine institucija lygį.

3. Centrinė institucija, įvertinusi šio straipsnio 2 dalyje numatytas aplinkybes ir nustačiusi, kad paslaugų teikėjo pareigų pažeidimas yra mažareikšmis ir nedelsiant ištaisytas, o paslaugų teikėjas ėmėsi priemonių, kad tokie pažeidimai nepasikartotų, gali nuspręsti skirti įspėjimą be ekonominės sankcijos. Toks sprendimas turi būti motyvuotas.

4. Jei paslaugų teikėjas paslaugas teikia keliuose Europos Sąjungos valstybėse narėse, prieš skiriant ekonominę sankciją, konsultuojamasi su kitų ES valstybių centrinėmis institucijomis.

5. Šiame straipsnyje numatytos ekonominės sankcijos už paslaugų teikėjo pareigų pažeidimus gali būti skiriamos ne vėliau kaip per penkerius metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o kai yra tęstinis ar trunkamasis paslaugų teikėjo pareigų pažeidimas, – nuo paskutinių veiksmų atlikimo ar nutraukimo dienos.“

11 straipsnis. XVIII¹ skyriaus papildymas 86⁹ straipsniu

Papildyti XVIII¹ skyrių 86⁹ straipsniu:

„86⁹ straipsnis. Sprendimo skirti ekonominę sankciją apskundimas

Sprendimas skirti ekonominę sankciją per du mėnesius nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Sprendimo skirti ekonominę sankciją apskundimas sustabdo šio sprendimo vykdymą iki skundo išnagrinėjimo.“

12 straipsnis. XVIII¹ skyriaus papildymas 86¹⁰ straipsniu

Papildyti XVIII¹ skyrių 86¹⁰ straipsniu:

„86¹⁰ straipsnis. Ekonominių sankcijų vykdymas

1. Paslaugų teikėjas privalo įvykdyti jam paskirtą ekonominę sankciją, sumokėdamas nustatyto dydžio baudą į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per šešiasdešimt kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos.

2. Motyvuotu paslaugų teikėjo prašymu Centrinė institucija turi teisę baudos ar jos dalies mokėjimą atidėti ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jeigu sumokėjus baudą per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą kiltų reali grėsmė paslaugų teikėjo mokumui ar veiklos tęstinumui.

3. Motyvuotame prašyme atidėti baudos ar jos dalies mokėjimą:

1) nurodomos objektyvios aplinkybės, dėl kurių paslaugų teikėjas negali laiku sumokėti baudos, ir pateikiami šias aplinkybes pagrindžiantys dokumentai;

2) nurodoma, ar prašoma atidėti visos baudos ar tik jos dalies mokėjimą, ir paaiškinama, kaip atidėjus baudos ar jos dalies mokėjimą padidėtų galimybė ją sumokėti;

3) pateikiamas siūlomas baudos mokėjimo grafikas.

4. Paslaugų teikėjų pareigų pažeidimai registruojami, o duomenys apie šiuos pažeidimus ir Centrinės institucijos sprendimai dėl ekonominių sankcijų skyrimo tvarkomi Administracinių nusižengimų registro informacinėje sistemoje Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, o šių sprendimų pagrindu paskirtos ekonominės sankcijos administruojamos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

5. Sprendimas dėl ekonominės sankcijos skyrimo yra vykdomasis dokumentas. Vykdomojo dokumento duomenys Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikiami iš Administracinių nusižengimų registro informacinės sistemos. Jeigu sprendime nurodyta bauda nesumokama per nustatytą terminą, ją priverstinai išieško Valstybinė mokesčių inspekcija Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka ir antstoliai Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.“

13 straipsnis. Įstatymo papildymas XVIII² skyriumi

Papildyti Įstatymą XVIII² skyriumi:

„XVIII² SKYRIUS

EUROPOS ĮRODYMŲ PATEIKIMO ORDERIŲ IR EUROPOS ĮRODYMŲ SAUGOJIMO ORDERIŲ DĖL ELEKTRONINIŲ ĮRODYMŲ BAUDŽIAMAJAME PROCESU IR LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMIŲ VYKDYMO PASIBAIGUS BAUDŽIAMAJAM PROCESUI IŠDAVIMAS IR VYKDYMO UŽTIKRINIMAS PAGAL REGLAMENTĄ (ES) 2023/1543

86¹¹ straipsnis. Europos įrodymų pateikimo orderį ir Europos įrodymų saugojimo orderį išduodančios institucijos

1. Europos įrodymų pateikimo orderį, norint gauti duomenis apie abonentą arba duomenis, kurių prašoma tik siekiant nustatyti naudotojo tapatybę, taip pat Europos įrodymų saugojimo orderį, norint gauti bet kurios kategorijos duomenis, išduoda:

1) bylos nagrinėjimo teisme metu – bylą nagrinėjantis teismas;

2) ikiteisminio tyrimo metu:

a) prokuroras, kai Europos įrodymų pateikimo orderis ar Europos įrodymų saugojimo orderis išduodamas prokuratūrai atliekant ikiteisminį tyrimą;

b) ikiteisminio tyrimo įstaiga; tokiu atveju Europos įrodymų pateikimo orderį ar Europos įrodymų saugojimo orderį tvirtina prokuroras.

2. Europos įrodymų pateikimo orderį, norint gauti srauto duomenis, išskyrus duomenis, kurių prašoma tik siekiant nustatyti naudotojo tapatybę, arba norint gauti turinio duomenis, gali išduoti:

1) bylos nagrinėjimo teisme metu – bylą nagrinėjantis teismas;

2) ikiteisminio tyrimo metu – prokuroras; tokiu atveju Europos įrodymų pateikimo orderį tvirtina ikiteisminio tyrimo teisėjas.

3. Kai būtina vykdyti nuosprendį, kuriuo paskirta ne trumpesnė nei keturių mėnesių laisvės atėmimo bausmė ir kuris priimtas įvykus procesui ne už akių, nuteistajam slapstantis nuo teisengumo, Europos įrodymų pateikimo orderį ir Europos įrodymų saugojimo orderį gali išduoti nuosprendį priėmusio teismo pirmininkas ar jo įgaliotas teisėjas kriminalinės žvalgybos subjektų, vykdančių nuteistojo paiešką, vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų motyvuotu prašymu.

4. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktyje nurodytos ikiteisminio tyrimo įstaigos ir 3 dalyje nurodyti kriminalinės žvalgybos subjektų vadovai ar jų įgalioti vadovų pavaduotojai Reglamento (ES) 2023/1543 4 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais ir tvarka gali išduoti orderius be išankstinio patvirtinimo. Tokiu atveju ikiteisminio tyrimo įstaigos ir kriminalinės žvalgybos subjektų vadovai ar jų įgalioti vadovų pavaduotojai nedelsdami, ne vėliau kaip per 48 valandas nuo orderio išdavimo momento, dėl orderio patvirtinimo kreipiasi į prokurorą arba nuosprendį priėmusio teismo pirmininką ar jo įgaliotą teisėją.

5. Sprendžiant dėl Europos įrodymų pateikimo orderio ar Europos įrodymų saugojimo orderio išdavimo ir (ar) patvirtinimo, įvertinama, ar orderis atitinka Reglamente (ES) 2023/1543 nustatytas šių orderių išdavimo sąlygas.

6. Pavyzdines Europos įrodymų pateikimo orderio ir Europos įrodymų saugojimo orderio formas tvirtina Lietuvos Respublikos teisingumo ministras. Europos įrodymų pateikimo orderis ir Europos įrodymų saugojimo orderis perduodami Reglamento (ES) 2023/1543 9 straipsnyje nustatyta tvarka.

7. Europos įrodymų pateikimo orderį ar Europos įrodymų saugojimo orderį išduodanti institucija, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2023/1543 13 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo nustatytomis sąlygomis ir tvarka, gali atidėti ar apriboti asmens, kurio duomenų prašoma, informavimą arba jo neinformuoti apie duomenų pateikimą remiantis Europos įrodymų pateikimo orderiu.

86¹² straipsnis. Teisių gynimo priemonės

1. Asmuo, kurio duomenis buvo siekiama gauti išdavus Europos įrodymų pateikimo orderį, turi teisę ginčyti šio orderio teisėtumą, įskaitant jo būtinumą ir proporcingumą.

2. Europos įrodymų pateikimo orderis šio straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 63 ir 65 straipsniuose arba X dalyje nustatyta tvarka, o kai orderis išduotas siekiant vykdyti laisvės atėmimo bausmę, kaip numatyta šio įstatymo 86¹¹ straipsnio 3 dalyje, – Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo 5 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.

86¹³ straipsnis. Europos įrodymų pateikimo orderio ir Europos įrodymų saugojimo orderio vykdymą užtikrinanti institucija

1. Vykdyką užtikrinančios institucijos, kaip ji apibrėžta Reglamento (ES) 2023/1543 3 straipsnio 17 punkte, funkcijas Lietuvos Respublikoje vykdo:

- 1) bylos nagrinėjimo teisme metu ir nuosprendžio vykdymo stadijoje – apylinkės teismas;
- 2) ikiteisminio tyrimo metu – Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra ir apygardų prokuratūros.

2. Vykdyką užtikrinanti institucija nustatoma atsižvelgiant į paskirtosios įmonės ar teisinio atstovo įsisteigimo (gyvenamąją) vietą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos, vykdydamos Reglamento (ES) 2023/1543 nustatytas vykdyką užtikrinančios institucijos funkcijas, turi teisę skirti šio įstatymo 86¹⁴ straipsnyje nustatytas ekonomines sankcijas paslaugų teikėjams, jų paskirtosioms įmonėms ir teisiniams atstovams. Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros ir apygardų prokuratūrų paskirtas sankcijas tvirtina ikiteisminio tyrimo teisėjas.

86¹⁴ straipsnis. Ekonominės sankcijos ir jų skyrimas

1. Už Reglamento (ES) 2023/1543 10, 11 straipsniuose ir 13 straipsnio 4 dalyje nustatytų įpareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą (toliau šiame skyriuje – pažeidimas), kaip numatyta Reglamento (ES) 2023/1543 16 straipsnio 1 dalyje, paslaugų teikėjams ir jų paskirtosioms įmonėms ar teisiniams atstovams gali būti skiriama iki 2 procentų paslaugų teikėjo bendros pasaulinės metinės apyvartos praėjusiais finansiniais metais dydžio bauda.

2. Priimant sprendimą dėl šio straipsnio 1 dalyje nustatytos ekonominės sankcijos skyrimo ir jos dydžio, vadovaujamosi veiksmingumo, proporcingumo bei atgrasymo principais ir atsižvelgiama į:

- 1) atsakingo subjekto dydį ir finansinį pajėgumą;
- 2) pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę;
- 3) pažeidimo padarinius;
- 4) kaltės formą;
- 5) tai, ar anksčiau buvo nustatyta panašių atsakingo subjekto veiklos pažeidimų;
- 6) bendradarbiavimo su kompetentingomis institucijomis lygį.

3. Vykdyką užtikrinanti institucija, įvertinusi šio straipsnio 2 dalyje numatytas aplinkybes ir nustačiusi, kad pažeidimas yra mažareikšmis, buvo nedelsiant ištaisytas, o atsakingas subjektas ėmėsi priemonių, kad tokie pažeidimai nepasikartotų, gali nuspręsti skirti įspėjimą be ekonominės sankcijos. Toks sprendimas turi būti motyvuotas.

86¹⁵ straipsnis. Sprendimo vykdymas ir apskundimas

1. Sprendime dėl ekonominės sankcijos skyrimo (neskyrimo) nurodoma:

- 1) sprendimą priėmusios institucijos pavadinimas;
- 2) data ir vieta;
- 3) duomenys apie pažeidėją;
- 4) faktinės pažeidimo aplinkybės;
- 5) pažeidėjo kaltės įrodymai;
- 6) šio įstatymo straipsnis, nustatantis atsakomybę už pažeidimą;

- 7) pažeidėjo paaiškinimai ir jų įvertinimas;
- 8) priimtas sprendimas ir jo apskundimo tvarka.

2. Sprendimas dėl ekonominės sankcijos skyrimo (neskyrimo) ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiamas atsakingiems subjektams, dėl kurių šis sprendimas priimtas.

3. Paskirta ekonominė sankcija privalo būti įvykdyta sumokant nustatyto dydžio baudą į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per šešiasdešimt kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos.

4. Pažeidimai registruojami, o duomenys apie šiuos pažeidimus ir vykdymą užtikrinančių institucijų sprendimai dėl ekonominių sankcijų skyrimo tvarkomi Administracinių nusižengimų registro informacinėje sistemoje Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, o šių sprendimų pagrindu paskirtos ekonominės sankcijos administruojamos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

5. Sprendimas dėl ekonominės sankcijos skyrimo yra vykdomasis dokumentas. Vykdomojo dokumento duomenys Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikiami iš Administracinių nusižengimų registro informacinės sistemos. Jeigu sprendime nurodyta bauda nesumokama per nustatytą terminą, ją priverstinai išieško Valstybinė mokesčių inspekcija Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka ir antstoliai Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

6. Sprendimas skirti ekonominę sankciją per du mėnesius nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą sustabdo šio sprendimo vykdymą.

86¹⁶ straipsnis. Kompetentingas teismas

1. Motyvuoto prieštaravimo peržiūrą dėl Europos įrodymų pateikimo orderio prieštaravimo pareigoms pagal taikytiną trečiosios šalies teisę Reglamento (ES) 2023/1543 17 straipsnio nustatyta tvarka Lietuvos Respublikoje atlieka:

1) dėl Europos įrodymų pateikimo orderio, kurį išdavė teismas, – aukštesnės instancijos teismas;

2) dėl Europos įrodymų pateikimo orderio, kurį išdavė kitas nei šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas subjektas, – apylinkės teismas.

2. Kompetentingo teismo sprendimas, atlikus motyvuoto prieštaravimo peržiūrą, yra galutinis ir neskundžiamas.“

14 straipsnis. 87 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 87 straipsnį nauja 6 dalimi:

„6. Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra ir Nacionalinė teismų administracija pagal kompetenciją renka ir kiekvienais metais iki kovo 1 dienos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai pateikia Reglamento (ES) 2023/1543 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą statistinę informaciją. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija gautus duomenis apibendrina ir iki kovo 31 dienos pateikia Europos Komisijai.“

2. Buvusią 87 straipsnio 6 dalį laikyti 7 dalimi.

15 straipsnis. Įstatymo papildymas 89 straipsniu

Papildyti Įstatymą 89 straipsniu:

„89 straipsnis. Tarpvalstybinio elektroninio keitimosi duomenimis teismo bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose srityje kompiuterinės sistemos (sistemos e. CODEX) prieigos tašką eksploatuojantis subjektas

1. Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra vykdo sistemos e. CODEX prieigos tašką, per kurį užtikrinamas tarpvalstybinis teisminis bendradarbiavimas ikiteisminio tyrimo procesą

apimančiose baudžiamosiose bylose, eksploatuojančiam subjektui Reglamentu (ES) 2022/850 nustatytas funkcijas.

2. Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra paskiria sistemos e. CODEX korespondentus pagal Reglamento (ES) 2022/850 8 straipsnio 2 dalį.

16 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

1. Papildyti Įstatymo priedą 10 punktu:

„10. 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/850 dėl tarpvalstybinio elektroninio keitimosi duomenimis teismo bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose srityje kompiuterinės sistemos (sistemos e. CODEX), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1726.“

2. Papildyti Įstatymo priedą 11 punktu:

„11. 2023 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1543 dėl Europos įrodymų pateikimo orderių ir Europos įrodymų saugojimo orderių elektroniniams įrodymams baudžiamajame procese ir laisvės atėmimo bausmių vykdymo pasibaigus baudžiamajam procesui.“

3. Papildyti Įstatymo priedą 12 punktu:

„12. 2023 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/1544, kuria nustatomos suderintos paskirtųjų įmonių ir teisinių atstovų skyrimo elektroniniams įrodymams baudžiamajame procese rinkti taisyklės.“

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 straipsniai įsigalioja 2026 m. liepos 18 d.

2. Šio įstatymo 13 straipsnis įsigalioja 2026 m. rugpjūčio 18 d.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2026 m. liepos 17 d. priima šio įstatymo 6 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Teisingumo ministras iki 2026 m. rugpjūčio 17 d. priima šio įstatymo 13 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas